

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**[Super Digesto veteri. 2]Lectura super secunda parte
Digesti veteris**

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 6. Feb. 1492/93

Incipit liber .xxij. de sponsalibus. Rubrica

[urn:nbn:de:bsz:31-318397](#)

plurium in si. eo. titulo. l. si. de hered. insi. ff. l. item quia. s. de pac. l. ticia
§. idem respondit. de verbo. obli. l. si quis ex argenterio. s. si initius. de
eden. Et ad primum dictum huius. l. ponderat istum rex. bal. in. c. et reg
itus. de app. ADDE bal. consilio. eccl. iij. i.

s i In sponsalibus. In princi. huius tē. plene per bar. in. l. que dotis.

j. sol.

ma. C. b. no.

et i spōla filia

scīes t tacēo

habef p oīen

tiere. qd aut

i filio: qz req

rif exp̄s cō

sentus b dñz

g. ibi. q di

ct q gl. i. l.

h. ea q. j. e. t̄

§. s. et in filio

t filia p̄sum

ptio sit q cō

sentiat si non

pdicit. l. illa

bic no dicat.

oldra. dīc q

illa tenet per

g. d. arc. cōi

ter t doc. sa-

eat q habef

i. c. vñ ad fi-

et de spōsa. i

pub. al. s. de

despō. ipub.

i. vi. et tertio

stellit dñs

g. post bal-

ec verum qn

tractat tm d

p̄batōe ipso

rū spōsalioz.

sec si posset

generari ali-

q dñs p̄diciū

et sic posset

saluari ibi

gl. i. iuncto

tex. vbi vide

etur casus iun-

cto. d. bal. ibi

q dñ est singu-

lare no. adde

q dñ dixi ibi.

ADDE qd

si filia tacēte

pater illam

promisit: et

spōlus vt uul-

gariter dicis

illā ap̄plexatus

si deide illa

cu alio p̄bat

p̄ uerba de p-

senti q matrī-

niōi pre-

ualebit bal.

uide consilio.

xxvij. i. li.

b Utroq

f q. In

pn. b°

sup vbo. ipe-

ciut tē. semp

allegatur hic

tex. q p̄ctus

factus ab ali-

quo q illo tē

pote no erat

furius va-

let. vt hic t. c. dñe eto. de sponsa. t in. c. in negocij. de reg. iur. l. i. in pn.

cipio de contraben. empione.

c Ratio. in pn. hui super vbo qd tē. vide glo. no. i. c. i. in ver. ghe

o re de cōsangu. et affi. bal. i. l. pe. h. pe. ss. ne qd cu q i ius voc. et ibi

dixi p bal. in. l. C. si rector. p̄uincte. et ibi. L. et quid econtra per

jo. an. in regula cum quid prohibetur. et vide glo. in ele. i. in ver. cōtra

bere. de consangu. et affi.

d Uptie. In pn. tē. Solēnitas requisita in tētu faciēdo reqri-

tur in reficiēdo. add e dy. et bar. in. l. heredes pal. s. si qd post.

§. de test. vide bar. i. l. actor. rē. ra. ba. et pulchrie bal. p. s. tē. tex. i.

l. i. s. si qd edificium. de ope. no. nun.

e Dotare filiam. fallit si hz filia vñ se votet fm bal. in. l. mulier. s. cum

pponere. ad treb.

f Dodicū. vide de itellectu gl. et doc. in. l. si mu-

here: nec dissoluere sponsalia sine volūtate puel
le. de quo vide Ly. C. de nup. l. i. Bar.

In sponsalibus.

In sponsalibus. No. q sciē
turnitate habef p consensu. Contra. L. i. §. volūtate. j. so. ma. So. hic ē fauor matrimonij et propter cōiunctionē psonay. ar. l. si seruus. j. de do-
na. inter vi. et vto. Item q contradicendo pos-
set impedire. ar. ei. qd no. i. l. gayus. s. de pig. acti.

Error. No. q quedaz impedi-
menta facienda que no im-
pediunt iam facta. ad qd. l. patre furio-
so. s. de his qui sunt sui vel alic. iuris. Bar.

Vesitum. No. q sola indu-
ctione in domum non cōtrahuntur sponsalia. qd dic ut
in. c. i. in pain. de sponsa in. vi.

Ratio. No. q qd p̄bi-
bet omnia p̄hibent
per que deuenis ad illud. vt. l. i. §. dīu-
risdic. o. iu. Scđo no. q lex recipit interpreta-
tionem extensiā ad ea que sunt antecedentia
ad illud de quo est exp̄esse dispositum. de quo
dixi plene in. l. omnes populi. s. de iusti. et iure.
De ritu nuptiarum. Rubrica.

Eptie. No. q ea que requi-
runtur in p̄fectione ali-
cuius actus illa eadem requiruntur
in refectione. facit q si a pain. requi-
ritur consensus partis in confectio-
ne instrumenti ipsius. ita quando est amissus in
refectione ipsius.

Eiliberos. Filia p̄t co-
cio iudicis: vt eam maritet et ei dote det. b. d.

C No. q pater cogis dotare filiaz. Sed an co-
gas obligare bona p̄o dote data filie. dic ut no.
dy. in. l. si cu dote. §. transgrexiamur. j. so. ma.

C Itē qro vtrū istud expediāt iure actiōis vel
obligatiōis: vel quo iure. et gl. i. l. obligamur. §. le-
ge. j. d. acti. et ob. dic q iure actiōis et obligatiōis.
sed contrarium est verū: vt notat Guil. in. l. cū
is. s. de cōdi. inde. et ego dixi in. d. l. obligamur.

Eiendum. No. q ad offi-
cium curatoris
pertinet administratio rerum non per-
sonae. sed secus in tutore.

Leriqz. Adodicū. intercal-
diversitatem actuū. b. d. facit ad. l. mar-
cūs. s. locati.

Ex. l. sequenti.

lier. j. so. m. i. in. c. princi. item facit an si dos data sit ab extraneo pro mā-
liere nupta. postea fecit diuortium et demum incontinenti reintegraf q
videf idem matrimonium: etiam quo ad hoc ut extraneus no possit do-
tem petere. si autem dos data esset ab uxore uel eius patre. etiam si ex in-
teruallo reintegratur non possit dotes petere licet isto ultimo casu seculi
esset in extra

nco. ita intel-

ligas no. per

glo. et doc. in

l. si mulier so-

lu. ma. et ibi

de hoc. d. io.

s Alaz l. z

p bar. s.

que in

adulterio no

legat. no. tñ

q mulier de

prebenta in

adulterio ip

so iure est in

familia cō

dēnatōe qd

in masculo

glo. est fin. et

no. i. l. et si cri-

mē. C. de ad-

ulte.

C Constitu-

tio. uid bar.

in. l. quid sic

fugitiuus. in

pn. s. de edi-

edi. uide bal.

z qui dicte

le contraria

consuluisse i

Ru. de vñ.

in. i. col. i. v.

scđo qro dī

cit statutum

et arch. et mo-

der. i. c. q. in

omnibus de

usu. uide ag.

qui reduce-

bas op. ad

concordiam

in. l. sicut. s.

superuacuz

§. q. mo. pig.

vel hypo. so-

gn eodē pn.

z. quid si ia-

dex est vñura

rius: z facit i-

strumēta. an

presumantur

ficticia p̄tra

barto. tenet

bal. i. Rubri-

de usur. per

bar. i. l. quid

fit in princ.

De iure dotum

obligatus dōtare filiom. l. qui liberōs dōtū nup. l. f. C. de dōti. pro
mī. ideo legatum presumit factum animo cōpensandi in dōtē. l. si cum
dōtē. s. si mater. s. m. t. in avē. p̄terē. C. vnde vir t. v̄xoz. sc̄us quā
do non est nubilis etatis ut dixi: q; tunc pater est debitor dōtis in diez
cūs debiti nō sit cōpensatio. l. qd in dōtē. t. l. si cum militi. s. i. f. de cō
pensā. Nec
t̄c̄ tex. ob. p
dictis: vt cui
dēter d. s. p
istō placet p
dicto bart. t
etia videtur
tex. cū gl. i. l.
cū tale. s. i. j.
e. t add. huic
dicto qd di
xi post Imo.
i. l. bmoi cuz
pater. in. iii.
col. delega. i.
t ibi p. paulū
de cast. Si te
stat: lega
bat centū fi
lie cū nubet.
certū ē q in
telligis p do
te. l. v̄xoz. s.
testō quoq
cū gl. in v̄bo
dedit de leg.
tij. t add. q
raph. cu. in. l.
i. s. m. t eti
am bald. ibi
dē q id qd
habef in hac
l. s. q simplex
pmisso itel
ligis in cām
dōtis pcedit
b3 bal. i. l. f.
C. de senten
que sine cer
quāta. quā
do sūt facta
mētio matri
monij. t ita
Bar. i. dicta
disputatione
vide Bal. in
l. nulla. C. s
iure dōti.
ADDE. an
mulier sim
plicif nubend
o videatur
oia bona sua
dedisse in dō
tē: t quid lu
erari debeat
marit' ex for
ma statuti.
bal. consilio
xviii. incipi
ente mulier.
i. l. An autē
stante statu
to patauio q
mulier q nu
bit nulla assi
gnata dōte i
telligat oia
bona dedisse
i dōtē. si mu
lier p̄io nu
bat. t p̄titu
at dōtē t nu
bat bo nulla
dōte cōstiru
ta an intelli
gatur omnia bona dedisse in dōtē vigore statuti vide pau. de ca. con
silio. ccxxviii. incipiente. v̄sis t̄c. Et in quantum Alex. dicit se dubitare
de dicto bar. vide "Dau. de ca. consilio. lxiii".

- a Ane t sequitur. No. in. l. si cum dōtē. s. transgrediamur. j. solu
matri. per illum tex. t pau. de cast. in. l. i. co. ti. t quod ibi dixi.
ADDE pe. de ancha. consilio. ccxxviii.
- b I scrua. adde Bal. in auten. ex complexu. C. de incest. nup. t ibi
f hoc limitat.
- c r Es in dōtē. Si dōs datur in florenzio fo. mā. sūt minorati in p̄cio

sua bona marito t nihil aliud dixit. deinde mu
lier decessit nunquid videal dedisse in cām dō
tis. Item facit ad. q. dicit statutum q mulier do
tata non succedat patri. sed si pater relinquat fi
lie in testamento centum: licet nō dixerit pro do
te q intelligitur pro dote qd nota.

Ex. l. sequenti.

C Sin nūrū mandante pater restituit dōtez q re
ceperat filio emācipato liberatur.

f **Ane.** No. argumentum īmo ca
sum q pater qui recepit dō
tem p̄o nūrū t emācipauit filiū t ei
dotem v̄xoris restituit nūrū mandante t volen
te: q ipsa nūrū a pat renon poterit postea repe
tere. ita notat hic Ricar. malum.

f **I serua.** No. q dos data in
primo matrimonio ī
ualido tacite intelligitur repetita si po
stea validetur. b. d.

d **Juus.** Nos data in primo ma
trimonio intelligitur ī se
cundo repetita. b. d.

r **Es in dōtēm.** No. q si
data in moneta antiqua: q in illa debz
fieri restitutio. qd intellige si postea esset variata
moneta in materia vel in forma. sed si esset eadē
moneta tamen valor florenzi creuisset vel decre
uisser: hoc nō sp̄icif nisi a tpe more: vt. l. vñū. s.
si cer. pe. p quo vide qd dixi l. paul". j. de solu

u **Ir ab eo.** No. argumentuz
ri pecuniam t vendi nomina debitorū
existentium non soluendo.

f **I sp̄osalibus.** Pro itel
ius. l. scias q promissio dōtis facta p̄o
muliere intelligif p̄o matrimonio p̄ima vice cō
tracto: vt. j. co. l. dōtis. vbi igif nulla sp̄osalia vel
matrimonium p̄cessit: tunc illud qd sit est p̄
ima vice contractū. ergo p̄o eo debef dōs: licet
prima vice recusauerit. C No. casuz qd probat
distinctionem quam glo. facit in. l. singularia. s.
si cer. pe. videlicet aut pecunia erat parata solu
tioni aut non. qd dic vt ibi.

f **I mulier.** Adiectus quis vi
detur ad solutōez
non ad obligationem que ex solutione
resultat. b. d. C No. qd dixi in summario. Bar.

Ex asse. Per delegationē non libera
tur debitor nisi delegato qra
tur. itē restitutio fideicomissi ex trebellianica de
legari nō potest. b. d. quod no. No. q per resti
tutionē hereditatis actiones non transferūtur
nisi fiat ei cui testator iussit. Itē non transeunt
nisi fiat eodem modo quo testator voluit: vt. l. f
si ante. j. ad trebel. t ideo talis debitor non pōt

cuius erit periculū. adde Ly. in. l. minorū. C. in quibz can. in integrū
resti. guil. de cu. in. l. vinum. iaco. de are. in. l. cum quis si certuz petatur
Hy. in. l. v̄xorem. s. i. de leg. iij. t hic est tex. not. vide bald. hic t quod
ibi dixi.

ADDE bal. 2 filio. cccxxviii. ij. li. t q posuillate i. l. cuz qd. s. si cer. peta

d Ir ab

v co. ui

d bal.

in. l. cum al
legas. in. v.

col. C. b. vñ.

in versi. mo

do quero.

e C Restitu

tionem. uide

imo. post gl.

t doc. in. l.

apud iul. s.

vtrū. ad tre

t bar. t doc.

in. l. seruo in

uito. s. f. co

ti. t ad ar

bar. respon

de. quia illa

regula pro

cedit negati

ue. d. l. si ex

pluribus nō

affirmatiue.

l. si stipulatus

fuerit in p̄n

de verbous

obligation. i

t per no. in

l. pro herede

s. qui tamen

de aq. here.

f Vero

q in p̄n

buius

yide barto.

in. l. f. in. v.

col. de sentē

que sine cer

q̄ti. t quod

legitur z no.

in. l. si filie de

le. iij.

g Otis

d latius

p bar

to. i. l. i. j. ad

l. iul. maie. t

vide no. bal

in. l. invitū

ad si. C. de. p

cu. in. codem

pn. si con

cessā est ban

nito securi

tas intelligi

t pro p̄a

vice. facit ad

id qd. dixi in

l. grece. s. t

post item. j.

de fideiū.

Itē facit iste

tex. ad no. q.

de co. qui vē

dicit vuas t

rosas rosarij

que fructifi

cabant bis i

anno vt itē

ligatur d p̄i

mis tantum

ita dicit not

bal. post di

gnū per illū

tex. suisse disputatum v̄tra montes in. l. diuortio. s. q in anno. j. so. ma

v3 ad hoc ob. l. defuncta. s. si. de v̄sfr. que ibi loquitur i v̄ltimis v̄lū

tabus in quibus fit lata interpretatio. vt intelligatur relictum annuūz

item non ob. l. cum manifesta in v̄n. de contraben. emp. qd loquitur in

altō casu si bene aduertatur ita dicit. d. io. in. d. s. qd in anno t decidit per

ista bar. aliam. q. in. l. cum quidam de anno. leg.

b Utler. in p̄n. būius t̄c. no. hic quando bona dicant deducto ere

m aleno. vide Bar. in. l. f. de v̄sfr. le. t vide bal. in. d. l. tutoris.

i C Ultimo no. vide qd no. bar. in. l. si constante in. iii. q. iij. questionis

prin. so. ma. et no. moder. isti. de ac. si fuerit p bal. in. l. fi. i. iii. col. de sen. q sine cer. q. tita. et bar. i. l. q. at. s. co. bal. i. au. res q. i. ii. col. C. co. d. le. ADDER posui post alex. in. l. cu. aut. s. co. et abb. consilio. l. p. i. li.

C Si fid. i. fi. b. vide bar. lati. i. l. dimort. s. iterd. et no. s. s. so. ma.

a Tius sin. tex. e. suo. d. dedit dote filie. de q late bar. i. d. l. dedit.

c q de
dote
vide
bar. in. l. alia.
s. elegat. i.
fin. j. fo. ma.
d I filie
i in pn.
et ad
de i. l. q. uis
c. u. se q. et ibi
bar. j. so. ma.
e C Ita no.
uide. bald. in
auten. si qua.
C. ad velle. et
dar. in. l. si ex
timatio. et ibi
p. doc. j. sol.
ma. et bal. ibi
dicit q. ista.
l. est sing.

f I pa.
s. fer. se
quitur
Ro. i.
l. si cu. cu.
s. si q. cau.
g Tuli.
a cinius.
Vide
latissime per
d. Jo. in. l. fi
sacer. s. luci.
j. so. ma. ma
xime i vi. co.
b Alter.
p In pn
ci. ad.
de bar. i. l. il.
cet ad si. de
leg. i.
i Xor
u. viro
Quando fun
du. dotalis
possit aliena
ri. vi. p. bar.
in. l. si extima
tis. et.

k Alter
i dum.
fae iste
tex. an pos
fit fieri execu
tio i re dota
li per gl. et ibi
bar. i. l. a di
uo. s. execu
tione. de re
iud. et bal. i. l.
ob maritoru
i. fi. C. ne vxo
p. marito. et
ibi t. q. no. et
ad istu. tex. et
sequen. vide
nota. bal. i. l.
si predi. i. fi.
C. d. iur. do.
Sed vtr. l.
iul. de fundo
dotali. vetas
alienationes
babeat locu
in matrimonio
nig. i. dote
putatiu. et
no. legitimis
dic q. sic. gl.
est valde no.
i. l. dotali. s.
dotali. in vti.
p. stabif. j. co.
pro qua de
ne facu. tex. i

etrus mulier nubendo simpliciter videatur omnia bona sua dare in dotem quam no. quia hac. q. alias disputau. que incipit quedam mulier. ha
bens magnum patrimonium.

Paulus. Iste. s. videf. ptra ea q. no.
i. l. q. dotis. j. so. ma. q. si mu
lier adhibet p. u. t. a. psona ad stipulationem q. vi
detur adhibere animo donandi. Docto. tagut
in. l. i. C. co. dicit. d. l. que dotis. j. so. ma.

Clavis. Ista e. l. subtilis et scā
ad tollēdū p. trariū de
l. si p. re. s. d. euic. quia idez videbatur
in dote sicut in contrahenda emptione et vendi
tione. quod ista. l. remouet ibi quāuis et c. Bar.

Si fundus. No. s. contra gl. l. di
uortio. s. si fundum. j.
so. ma. et cōtra glo. l. i. s. exactio. C. de rei ux. ac
vt in tex. hic dū dicit presenti die.

Eius. Hoc intellige cu. distictio
ne. l. dedit dote. j. de colla
tio. bo. C Item no. glo. ibi reuerti. s. ex stipulati
one tacita. et sic videf. velle ista gl. q. i dote adue
ticia scōm ista tempora filiussa. habet heredē q. o
examinaui in. l. post dote. j. so. ma. Bar.

I de dote. No. istu casum
singularē p eo q
ab initio p. misit q. dare si poterat. bar.

I filie. No. casum expressu. q
extra causas exp̄ssas i. l.
mutus. s. i. s. eo. non p. solui dos mu
lieri nisi in eius utilitate vertatur: vt hic. et no. in
l. i. in pain. j. solu. ma. et l. cum in fundo. s. vxo
viro. s. e. Item no. q. sicut maritus non potest
alienare fundum dotali. ita nec vxo consenti
re marito alienanti: nisi propter mulieris utilita
tez. licet quidam contra per. l. si p. d. i. C. eo.

C De pactis dotalibus. Rubrica.

Em pater. Lōditio ad
iecta in pre
cedēti pacto in seq̄nti intelligi. repe
tita si alias pactū redderef inutile.
b. d. Ex hoc apparet sol. cōtrarij. de

.l. in actionib. s. de in litē iurā d. o. coniuncta. l.
i. s. de his qui no. infam. vbi ē clausula posita ē
pcedenti no. intelligi. repetita in sequenti: q. ibi
pōt valere absq; repetitiōe nec sequitur absurdū.
Ex. l. sequenti.

**C Promittens vendere rē p eo precio q. iue
niēt: et un' nobilis p. mītīt min' q. valeat res: et
ob eius timorez non plus offertur non debet at
tendi eius oblatio.**

I pater. No. fi. hui. l. q. va
mitto tibi vendere rem p eo precio q. o
inuenietur: et quidam nobilis vel potens vult e
mere minus q. valeret cuius timore nemo plus
promittit q. hoc non debet attendi. Bar.

Utilicinius. No. l. quia
i. nescio quid dicerez. C Ontra hac.
l. op. et videf. q. ppter incertuz euentū valet pa
ctuz nec posset mulier conqueri: q. ex eo pōt sie
ri deterior et melior eius p. d. i. ff. de trā
ac. et l. fideicōmissio. C. de transac. cogitatibis p
p. solutione. Bar.

Alter. Conditio existens i vita

.l. si cum dotez. s. fi. sol. ma. sed an fundus dotali. possit alienari. so. ma.
anteq; restituatur vxo. vide bal. qd non in. l. i. C. sine cen. vel re. et ibi
an fundus dical dotali. soluto matrimonio. et an possit alienari per pa
trem filie so. ma. per mortem viri. vide glo. L. y. et bal. in. l. rem quaz. C.
de iure dote. et in. l. etiam. j. co. et an vendeno rem dotali teneat de euic.

actio. perso
nali. vide gl.
et ibi bal. in.
l. si p. d. i. de ure dor.
et ibi vide qd
si consenserit
vir alienatio
ni facte per
vxorem et c.

Ticius. Dixi de bac materia
i. l. q. dotis. j. so. ma.
Exor. No. l. quia ex bac habem.
q. fundus dotalis non pōt
alienari vlo modo etiam volente mu
liere. Sed si detur extimatus: tunc potest aliena
ri volēte muliere: vt hic et l. extimatōe. j. so. ma.

C De fundo dotali. Rubrica.

Iterdū. Prohibitio
alienatiōis fa
cta a lege non habet locum in alie
natione necessaria. b. d. No. quedam
transire titulo vniuersali que no. tra
scunt titulo singulari: vt. l. in modicis. s. de con
trabē. emp. et l. quedaz. j. de acqui. re. dominio.
et potest esse ratio: quia ista alienatio est necessa
ria per mortem. facit. L. edicto. s. sed beredez. s.
de alie. iudi. mu. cau. fac. Itē no. "ex bac. l. q. do
minū fundi dotalis s. ista tempora non transi
bat ad mulierem. so. ma. Simile in. l. i. C. de iu
re do. sed bodie secus: vt in. l. in rebus. e. ti.

I fundus. Que prohiben
tur alienari et pre
scribi prohibenſ et causa alienatiōis in
terueniens prescriptionē iam ceptam non inter
rumpit. b. d. C No. q. missio in possessione na
turaliter inducit dominij translationē quod ap
paret: quia alias non esset dotalis et c.

Ir in fundo. No. tex. i. fi.
ibi puto qui
facit q. si emptor soluit partem preci q. pro ea
parte tenetur. pro alia non. ar. tamen contra in
l. fistulas. s. penul. s. de contrahen. emp. quod
no. dixi in. l. iul. s. offerri. s. de act. empri.

**C Incipit liber. xiiij. de donationibus inter
virtutem et vxorem.** Rubrica.

Oribus. No. istas leges
q. contractus in
ter virum et vxorem non firmatur iu
ramento: quia inuitaretur ad delin
quendum. de quo uide in. l. si quis
pro eo. j. de fideiſſoribus.

I sponsus. No. s.
Generaliter. istum ad
sol. brocardi vnde per inutile non viciari. quod
est verum quando sunt separabilia. alias no: vt
hic. et l. in tēpus. j. de here. insti. C Secundo
no. istam regulam q. dominuz non queritur ei
cui conceditur: sed remanet penes concedentē:
et sic facit contra glo. l. si ego. s. de nego. gest.

C Item nota q. donatio fieri tribus modis. uno
modo q. res sit tua cueniente morte. alio modo
q. res que datur statiz sit tua. tertio modo q. no

ci. et. fallit in
seruitate fun
di dotalis. li
cet non pos
sit alienari.
s. ca. l. lex iu
lia. cum. l. se
quen. pōt ih
prescribi sim
glo. no. et ibi
bar. in. l. si fi
lio. s. i. solu
ma. fallit eti
am in casu. l.
longe cu. ibi
no. j. d. diuer
si. et tempo. p
serip.

**C Genera
liter.** de intel
lectu huius
tex. in. s. vid
late p. d. Jo.
post bar. in.
l. si fideiſſor
i. prin. d. le. i.

C Si vxo
Et per istum
tex. sing. di
cit bal. l. cu
allegas i. iij.
op. C. d. vsu.
q. si debitot
passio est co
damnatione
non opposi
ta exceptio
vsuraram. et
cōtractus il
liciti q. sente
tia debet res
seindi et seg
tur imo. in. l.
stipulatō ista
s. alteri i. an
tepe. col. de
ver. ob. et ad
uerte in ma
teria bul. ti
tuli. qz azo i
sum. sup. Ru
buca de do
na. an nupti.
ad fi. singu. et
mirabil. li
mitat totam
materiaz. bu
ius tituli. li
cet sub dubio
forte nam di
cit illaz locu

De iure dotum

babere quando donatio sit per virum uxori postquam traduxit eam ad dominum: secus si fiat ante licet post contractum matrimonium per verba de presenti quod est valde non solum dominum Jo. in. l. sacer. s. lucius. j. solu. ma. vide in tex. no. et ibi glo. et Val. in. l. cum inter. C. de dona. ante nupti. Subdit do. Jo. in. l. si sacer. s. lucius. j. fo. ma. q. pro hoc facit. id.

quia tunc non videtur iter venire domine scitis et per consequens non est eadem ratio probitionis. et p. hoc in parti bus lombardie in quibus vir conueratur post de spoliationem in domo parentis uxoris et habedo secum copulam isteque traducatur vel faciat festum nuptiarum: q. non faciunt nisi integraliter dote data non habet locum dictrum. Et non est tamen dictum sibi sine seruculo. ita dicit do. Jo. Ego vero dico q. tu vide ad. l. pe. j. eo. vbi est tex. no. et tu vide do. Jo. alter dicit in. l. meua. j. fo. ma. et tex. l. pen. j. eo. s. i. quem alleget bal. in. l. i. s. ii. C. pro dote. Itz limita huius. t. nisi pcesserit aliqua obligatio saltem naturalis. et ad antidota q. erit remuneratoria donatio et propria: ut dixi post bar. i. l. j. de dona.

C Si maritus istius tex. allegat dy. et bar. i. l. stipulatio ista de. ver. obliga. ADDE ad dicta. s. per Alex. viden- dum ro. con. filio. cxi.

Ed si mors viruz donatio sa- cta inter co- iuges con- firmet si ma- ritus est exban- nitus et non est alibi iste tex. ad hoc se- cundum bal. in. l. pe. i. x. col. C. d. exec. re i. iu. et ad hoc ab. l. ex uxo

tradatur sed ueniat tradenda post mortem. C. Hodo aduerte ad casum et nota ex hoc. s. q. donatio inter virum et uxorem non trahitur retro sed confirmatur a tempore mortis. Et hoc colligit iuris consultus ex predictis statim. Itz no. q. tempus contractus inspicit utrum valeat contractus: ut. l. si filius. j. de ver. ob.

Si maritus. Nota ex isto tex. q. quantum ad acquisitionem in his que retrotrahuntur inspicimus tempus contractus: ut. l. si filius. j. de verbo. ob ligia. In his vero que retro non trahuntur inspicimus tempus existentis conditi: ut hic. et italo quitur. l. si vero non remunerandi. s. si filius. s. man. et l. quidam cum filium. j. de verbo. obli. lo quantur enim dictae leges in potestatiis conditionibus que non retrotrahuntur: ut. l. potior. et l. qui balneum. s. qui po. in pig. ba. et hec est una differentia quare in contractibus inspicitur tempus existentis conditionis: quia in ultimis uoluntatis conditi epistens non trahitur retro: ut. l. i. s. i. j. ad sil. et l. mater. s. eande. s. de excep. rei iudi. secus in contractibus quando conditio est casualis: ut. d. l. si filius. de uerb. obli. et l. potior. l. qui balneum. s. qui po. in pig. habe. et ista est uera ratio. quicquid dicant doctores et gl. in. l. si uxores. C. de condit. inser. et ita soleo notare. d. l. si filius. et hunc tex. non allegauit in. s. proinde. C. Sed quero ad quid est necesse in omnibus istis casibus q. inspicatur tempus contractus. nam si tradatur filiosa. vel seruo: ut detur mihi tunc nihil queritur patri vel domino. et ita queritur mihi per eni. sicut per quemlibet procuratorem: ut. l. si me in vacua. in fi. j. de acquiren. pos. et l. profecticia. s. si quis. s. de iure do. et l. si liqueat. in fi. C. de inossi. dona. R. hoc intellige quod do dabatur filio vel seruo: non ut procuratori mulieris: sed ut querere. pro hoc facit glo. hic super uerbo tradetur. Ex quo nota aliam differentiaz subtilez. nam licet tu recipias nomine domini et eius mandato hoc acto inter te et eum. Si tamē ego tradens de hoc nihil scio: nec tibi procuratio nomine eius tradit. tunc sibi directo non quiriatur: sed tibi primo queritur. ideo inspicienda est conditio tua. q. tum autem ad actionem dandam contra eum qui tibi mandauit: non uidetur necesse q. ego sciram tibi mandatus fore sibi ea que dixi in. l. si pupilli. s. i. s. de nego. gest.

Sz si mors. No. pmo q. sicut confirmatur morte donatio ita etiā depositione. et sic facit q. donatio inter virum et uxorem non confirmatur si vir fuerit exbannitus. C. Secundo nota q. si aliquis fecit testamentū et ingressus est religionem: licet habeatur p mortuo: tamen donec viuit potest reuocare. casus est hic. dixi in auē. si qua mulier. C. de sacrosan. ecc. q. intellige uerum in omnibus religiosis preter q. in fratribus minoribus: qui postq. sunt professi si nullo modo circa distributionem istorum temporaliū possunt se intromittere: ut. in. c. exiui de paradiſo. de uerbo. signi. in cle. dixi in tractatu minoricarum. li. iiiij.

Ex. i. sequenti.

C. Maritus per annum retinendo dotem mulieris mortue videtur adire.

re. et qd ibi bar. et doc. C. eo. declarat bal. in. d. l. pe. quid iuris si maritus revocat donationem post bannum ut hic. an applicet fisco. die q. non. et etiam quid in donatione facta per patrem filio. C. De hoc additum q. no. bar. i. l. si p. stante. in. iiiij. q. quarte. q. prim. j. solu. matrimonio. d. p. Apianus. In p. s. c. ad bac. l. vid. Val. i. c. i. i. si. d. seu. dato i. uicē. l. cōmis. In eo. p. prim. et. Nota q. ad confirmationes. donationis. requirē. traditio. sed quid i. donatio. q. fit in ter patrem et filium vide gl. in. l. cu. de in rem vlo. s. s. usur. et ibi bal. uidetur idem tenere qd in donatiōne inter vi rum et uxore. et qd no. bar. in. l. si eman. capatio. C. si q. alter vel sibi. et idē fit mat. ang. i. l. i. p. dona. p. bane. l. et qd no. in. l. i. C. de dote cau. no. numerā. et idē bald. in. auē. vnde si parent. C. de ioffi. test. et dixi in. l. si donatiōne. C. de colla. et tenet bal. i. l. i. in p. s. C. de inossi. do na. vbi dicit q. talis donatio confirmatur eman. capatio. vel alio mō esse eto filio sui iuris. fallit tamen secundum eundem ibi ubi donatur filio be ne merito ut extraneo. qd in donatiōne ante nup. an requirat tra ditio. an sufficiat sola p. missio uel cōfessio animo donandi. vnde bald. post glo. in. l. i. C. de dona. ante nup. et adde ibi. si eni. cōfessio sufficit bald. in. l. i. s. creditus si certum pe tatur. C. in. l. i. ad fi. C. b. sacrosan. ec. Ides Mar. in. l. i. si diuotio de. v. ob. ADDE ut p. pe. d. anchora. cōfessio. c. viij. et oī. uide. p. Ro. cō filio. xliii. pau. d. ca. p. filio. cxi. e. c. Cum b.

E animo. Ego de hoc dixi in. l. pe. s. i. j. solu.

matri. et no. istam. l. pro eo quod no. in glo. in. l. sed si ususfructus. j. ad. l. fal. s. q. vestimenta que dat vir uxori: si sunt uilia tunc non repetit ea mortua uxore: ut hic. si sunt preciosissima: tunc pertinent ad viri heredes. et hoc est utile ad probandum additionem hereditatis mulieris mortue: quia si maritus qui poterat auctre hereditatem pro filiis vel ipsi filiis pannos eius mulieris distribuunt amore dei q. ipsi videntur per hoc adire hereditatem. panni enim tales erant mulieris: ut hic. sed talia non possunt fieri citra ius et nomen heredis: ut. l. pro herede. s. papinianus d. acquir. here. ergo et. sed ego in disputatione tenui q. per annū retinendo dotem videatur vir adire: licet quidam conuentus hic nondum obtinuerit istam op. sed tuderi fuit obtenta qd no. et tene menti. quia habuisti q. hereditas no adita non transmittitur. sed ego dico q. retinen do per annum videatur adire.

Uxor filio. Per seruum non q. ritur filio male fidei possessoris: sed bone fidei. b. d.

Iis seruus. Donatio in ter virum et uxorem quo ad fructus et alias commoditates retrotrahitur. b. d. C. Oppo. q. hec donatio retro non trahitur. l. seruus. s. i. s. eo. So. verum est quo ad dominium. secus quo ad alias actiones: ut hic. et l. si res. C. e.

Xori sue. Bonatio cā moris revocata videatur per aliam dispositionem postea facta. b. d.

Ap. Bonatio inter virum et uxorem que sit simplici promissio ne non confirmatur morte. b. d. quam l. no. et hoc est uerum quando non interuenit traditio uera uel ficta. si eni. confessus fuisset recepisse et habuisse: tunc haberetur loco traditionis et confirmatur morte: ut. l. quod de suo: et ibi glo. C. de dote cauta non numera.

Inter. Bonatio inter virum et uxorem prestat iustā causam usucapiendi ante contractum matrimonium. et postea dissoluto uel constante. b. d. Istam. l. et l. se. declarauit plene in. l. i. j. de usu. pro donato. et per dy. in. c. pro possessore. de regu. iur. li. vi.

Imulier.

Si vir. No. q. uestes mulieris sūt viri: quod intellige de uestibus preciosis. secus in uestibus necessariis ad quotidiam usum deputatis: tunc enim de his non est donatio: sed magis datio causa necessitatis; nec potest reuocari: ut. l. sed si ususfructus. s. i. et ibi no. j. ad. l. fal. ita debet intelligi glo. que est hic.

Em hic. Bonatio inter virum et uxorem morte donatoris superfluite donatario confirmatur. b. d. C. No. q. donatio inter virum et uxorem confirmatur morte. C. Item no. q. perinde est

